

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Plantedirektoratet/2. afd., 2. kt.

Fødevarestyrelsen/

J.nr.: PD 06-201/EU17-000009 samt 06-2411-000001

Den 11. december 2006

MMO/MBL/MDL/LOUJ/EMFJ

FVM 401

NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til beslutning om særlige forholdsregler vedr. import af zinksulfat fra Kina til foder eller fødevarer

KOM-dokument foreligger ikke

Kommissionen forventes at fremsætte forslag om beslutning om særlige forholdsregler i forbindelse med import af zinksulfat fra Kina til foder eller fødevarer. Forslaget forventes at blive sat til afstemning i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed den 25. – 26. januar 2007.

Forslaget forventes at have en positiv virkning for beskyttelsesniveauet generelt i EU.

Zinksulfat anvendes som tilsætningsstof i dyrefoder for at tilføre mineralet zink. I fødevaresammenhæng anvendes zinksulfat bl.a. i kosttilskud. Zinksulfat anvendes også som kemikalie i andre sammenhænge, der ikke er relateret til foder eller fødevarer.

Zinksulfat, der er indført til EU fra Kina, har i flere tilfælde vist sig at overskride grænserne for tilladt indhold af det uønskede stof cadmium. Cadmium, der optages via foderet, kan akkumuleres i dyrenes organer og væv. Det er særligt i nyrerne ophobningen foregår. I tilfælde af overindtag af cadmium hos fødevareproducerende dyr kan der være sundhedsmæssige konsekvenser for mennesker, der indtager fødevarer fra de pågældende dyr. I direktivet om uønskede stoffer i dyrefoder² er der fastsat et tilladt størsteindhold for cadmium i zinksulfat. I Positivlisten 2005³ er der fastsat en grænse for indhold af cadmium i zinksulfat, der tilsættes fødevarer.

² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/32/EF af 7. maj 2002 om uønskede stoffer i foderstoffer.

³ Fødevarestyrelsen udarbejder Positivlisten i henhold til fødevareloven

For at forhindre fremtidige import af zinksulfat fra Kina med for højt indhold af cadmium forventes Kommissionen at fremsætte forslag om særlige forholdsregler i forbindelse med import til EU. Det forventes foreslået, at medlemsstaterne kun skal tillade import af zinksulfat, der stammer fra Kina, hvis zinksulfat-partiet er ledsaget af prøvetagnings- og analyseresultater for indhold af cadmium, bly, arsen og kviksølv samt et certifikat, der er verificeret af de kinesiske myndigheder. Der forventes endvidere stillet krav om, at foder- og fødevarer virksomheder, herunder importører, kun må anvende zinksulfat, der stammer fra Kina, hvis partiet af zinksulfat er ledsaget af prøvetagnings- og analyseresultater samt certifikat, og at myndighederne skal sikre dette i henhold til forpligtelserne under fødevarerforordningen⁴, kontrolforordningen og hygiejneforordningerne⁵. Det forventes, at forslaget om særlige forholdsregler i forbindelse med import af zinksulfat, der stammer fra Kina, kun gælder zinksulfat til brug i foder eller fødevarer. Ikrafttrædelsesdatoen forventes at blive den 1. januar 2007.

Det generelle kontrolprincip i EU-lovgivningen er, at det er virksomhedernes ansvar at sikre at de krav, der stilles i foderstof og fødevarerlovgivningen overholdes i alle led. Dette princip støttes i Danmark, da det er dansk holdning, at man fødevarer sikkerhedsmæssigt kommer længst ved, at importørernes kvalitetssystem er i orden.

Medlemsstaterne skal fokusere og styrke kontrollen af virksomhederne, i dette tilfælde de firmaer, der importerer zinksulfat, og sikre at firmaerne lever op til gældende krav. I EU er der fastsat grænser for hvor meget cadmium der må være i zinksulfat, der bruges som tilsætningsstof i foder. Det er vigtigt at fastholde, at det er virksomhedernes ansvar at sikre, at zinksulfat ikke indeholder højere indhold af cadmium end tilladt i henhold til EU-lovgivningen. For kosttilskud er det meget forskelligt, hvilke krav der stilles til kilder til vitaminer og mineraler i de forskellige medlemslande. De strenge krav i Danmark betyder, at de fleste i kosttilskudsbranchen i deres egenkontrol har sikret sig, at kilder som zinksulfat overholder de danske krav bl.a. mht. indhold af tungmetaller.

Danmark kan ud fra en samlet vurdering støtte det konkrete forslag, og i det videre perspektiv arbejde for, at de generelle principper fastholdes i videst muligt omfang.

Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget, idet man arbejder for, at det generelle kontrolprincip i EU-lovgivningen indarbejdes i virksomhedernes kvalitetssikringssystem, og at man dermed ved myndighedskontrol sikrer, at de krav, der stilles i foderstof- og fødevarerlovgivningen, overholdes i alle led.

4 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) Nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarerlovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevarer sikkerhed

5 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1831/2003 af 22. september 2003 om krav til foderstofhygiejne og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 853/2004 af 29. april 2004 om fødevarerhygiejne

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Plantedirektoratet/2. afd., 2. kt.

Fødevestyrelsen/

J.nr.: PD 06-201/EU17-000009 samt 06-2411-000001

Den 11. december 2006

MMO/MBL/MDL/LOUJ/EMFJ

FVM 401

GRUNNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG**om forslag til beslutning om særlige forholdsregler vedr. import af zinksulfat fra Kina til foder eller fødevarer****KOM-dokument foreligger ikke****Resumé**

Kommissionen forventes at fremsætte forslag til beslutning om særlige forholdsregler vedr. import af zinksulfat fra Kina til foder eller fødevarer. Zinksulfat, der importeres til EU fra Kina, har i flere tilfælde vist sig at have for højt indhold af det uønskede stof cadmium. Det forventede forslag til beslutning indeholder formentlig krav om, at tilsætningsstofpartier af zinksulfat fra Kina fremover skal ledsages af analyseresultater for uønskede stoffer og et certifikat fra de kinesiske myndigheder.

Baggrund

Kommissionen forventes at fremsætte forslag om beslutning om særlige forholdsregler i forbindelse med import af zinksulfat fra Kina til foder eller fødevarer. Forslaget forventes at blive sat til afstemning i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed den den 25. – 26. januar 2007.

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 30 i Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EF) Nr. 882/2004 af 29. april 2004 om offentlig kontrol med henblik på verifikation af, at foderstof- og fødevarerlovgevingen samt dyresundheds- og dyrevelfærdsbestemmelserne overholdes.

Forslaget forventes behandlet i en procedure III i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed. Hvis der er kvalificeret flertal, udsteder Kommissionen beslutningen. Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen sagen for Rådet og underretter samtidig Europa-Parlamentet. Rådet kan med kvalificeret flertal vedtage forslaget uændret eller udtale sig mod det. Hvis der er kvalificeret flertal imod forslaget, skal Kommissionen behandle sa-

gen på ny. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede beslutningen.

Nærhedsprincippet

Forslaget vedrører gennemførelsesbestemmelser til en allerede vedtaget retsakt, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Zinksulfat anvendes som tilsætningsstof i dyrefoder for at tilføre mineralet zink. I fødevare-sammenhæng anvendes zinksulfat bl.a. i kosttilskud. Zinksulfat anvendes også som kemikalie i andre sammenhænge, der ikke er relateret til foder eller fødevarer.

Zinksulfat, der er indført til EU fra Kina, har i flere tilfælde vist sig at overskride grænserne for tilladt indhold af det uønskede stof cadmium. Cadmium, der optages via foderet, kan akkumuleres i dyrenes organer og væv. Det er særligt i nyrene ophobningen foregår. I tilfælde af overindtag af cadmium hos fødevarerproducerende dyr kan der være sundhedsmæssige konsekvenser for mennesker, der indtager fødevarer fra de pågældende dyr. I direktivet om uønskede stoffer i dyrefoder⁶ er der fastsat et tilladt størsteindhold for cadmium i zinksulfat. I Positivlisten 2005⁷ er der fastsat en grænse for indhold af cadmium i zinksulfat, der tilsættes fødevarer.

For at forhindre fremtidige import af zinksulfat fra Kina med for højt indhold af cadmium forventes Kommissionen at fremsætte forslag om særlige forholdsregler i forbindelse med import til EU. Det forventes foreslået, at medlemsstaterne kun skal tillade import af zinksulfat, der stammer fra Kina, hvis zinksulfat-partiet er ledsaget af prøvetagnings- og analyseresultater for indhold af cadmium, bly, arsen og kviksølv samt et certifikat, der er verificeret af de kinesiske myndigheder. Der forventes endvidere stillet krav om, at foder- og fødevarer virksomheder, herunder importører, kun må anvende zinksulfat, der stammer fra Kina, hvis partiet af zinksulfat er ledsaget af prøvetagnings- og analyseresultater samt certifikat, og at myndighederne skal sikre dette i henhold til forpligtelserne under fødevarerforordningen⁸, kontrolforordningen og hygiejneforordningerne⁹. Det forventes, at forslaget om særlige forholdsregler i forbindelse med import af zinksulfat, der stammer fra Kina, kun gælder zinksulfat til brug i foder eller fødevarer. Ikrafttrædelsesdatoen forventes at blive den 1. januar 2007.

⁶ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/32/EF af 7. maj 2002 om uønskede stoffer i foderstoffer.

⁷ Fødevarestyrelsen udarbejder Positivlisten i henhold til fødevareloven

⁸ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) Nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarerlovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevarsikkerhed

⁹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 183/2005 af 12. januar 2005 om krav til foderstofhygiejne og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarerhygiejne

Foder- og fødevarer virksomheder, herunder importører, der anvender zinksulfat i foder eller fødevarer, er i henhold til allerede eksisterende EU-lovgivning underlagt regler og forpligtelser med henblik på at sikre fødevarer sikkerheden. I henhold til fødevarerforordningen skal fødevarer- og fodervirksomheder sikre, at kravene i fødevarerlovningen, der er relevante for deres aktiviteter, er opfyldt i alle produktionsled og kontroller, at de pågældende krav overholdes. I henhold til foder- og fødevarerhygiejneforordningerne skal virksomheder indføre kvalitets- og sikkerhedssystemer baseret på HACCP¹⁰-principper, samt sikre, at importerede produkter opfylder kravene i al anden EU-lovgivning.

Der forventes indsat en revisionsklausul på 2 år.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

Gældende dansk ret

Området er reguleret ved forordning (EF) nr. 882/2004 af 29. april 2004 om offentlig kontrol med henblik på verifikation af, at foderstof- og fødevarerlovningen samt dyresundheds- og dyrevelfærdsbestemmelserne overholdes og forordning (EF) nr. 178/2002 om generelle principper og krav i fødevarerlovningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevarer sikkerhed og forordning (EF) 183/2005 om foderhygiejne, jf. bekendtgørelse nr. 1051 af 23. oktober 2006 om foder og foderstofvirksomheder.

Området er også reguleret af tilsætningsstofbekendtgørelsen¹¹ samt Positivlisten 2005. Med hensyn til reglerne for kosttilskud er der desuden delvist harmoniserede regler, reguleret af kosttilskudsdirektivet¹². Efter artikel 4, stk. 4 i kosttilskudsdirektivet gælder de almindeligt accepterede renhedskriterier, som anbefales af internationale organer¹³. Der er imidlertid en overgangsordning frem til 31. december 2009, hvor de enkelte medlemslande kan tillade kilder, der ikke er anført i kosttilskudsdirektivet.

10 HACCP – Hazard Analysis and Critical Control Point – System til risikoanalyse og styring af kritiske kontrolpunkter.

11 Bekendtgørelse nr. 22 af 11. januar 2005 om tilsætningsstoffer til fødevarer med senere ændringer

12 Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/46/EF af 10. juni 2002 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivninger om kosttilskud

13 Hermed refereres primært til specificationer beskrevet i som EU-specificationer, Food Chemicals Codex, JECFA/codex specificationer, European Pharmacopoeia hhv. Food Chemicals Codex. Findes der ikke specificationer fra disse organer kan nationale specificationer vurderes og anvendes afhængig af kvaliteten heraf.

Endelig er området reguleret af forordning (EF) nr. 852/2004 om fødevarehygiejne jf. bekendtgørelse nr. 269 af 30. marts 2006 om straffebestemmelser for overtrædelse af visse forordninger for Fødevarekæden og Dyresundhed om fødevarehygiejne.

Konsekvenser

Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle konsekvenser, administrative konsekvenser for det offentlige eller lovgivningsmæssige eller samfundsøkonomiske konsekvenser.

Forslaget skønnes ikke at medføre ekstra væsentlige administrative byrder for virksomhederne.

Forslaget forventes at have en positiv virkning for beskyttelsesniveauet generelt i EU, idet der stilles krav om dokumentation i form af analyseresultater og certifikater ved import af zinksulfat fra Kina.

Høring

§ 2-udvalget (landbrug) er blevet hørt.

Landbrugsrådet har i den forbindelse meddelt, at man støtter forslaget om at sikre procedurer, således at den importerede zinkimport til EU ikke indeholder utilsigtede høje mængder af det uønskede stof cadmium.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det generelle kontrolprincip i EU-lovgivningen er, at det er virksomhedernes ansvar at sikre at de krav, der stilles i foderstof og fødevarelovgivningen overholdes i alle led. Dette princip støttes i Danmark, da det er dansk holdning, at man fødevarer sikkerhedsmæssigt kommer længst ved, at importørernes kvalitetssystem er i orden.

Medlemsstaterne skal fokusere og styrke kontrollen af virksomhederne, i dette tilfælde de firmaer, der importerer zinksulfat, og sikre at firmaerne lever op til gældende krav. I EU er der fastsat grænser for hvor meget cadmium der må være i zinksulfat, der bruges som tilsætningsstof i foder. Det er vigtigt at fastholde, at det er virksomhedernes ansvar at sikre, at zinksulfat ikke indeholder højere indhold af cadmium end tilladt i henhold til EU-lovgivningen. For kosttilskud er det meget forskelligt, hvilke krav der stilles til kilder til vitaminer og mineraler i de forskellige medlemslande. De strenge krav i Danmark betyder, at de fleste i kosttilskudsbranchen i deres egenkontrol har sikret sig, at kilder som zinksulfat overholder de danske krav bl.a. mht. indhold af tungmetaller.

I kontrolforordningen er der taget højde for situationer, hvor Fællesskabet ønsker mere intensiv kontrol med ikke animalske foderstoffer eller fødevarer som følge af kendte eller begyndende risici. Sådanne særlige restriktioner eksisterer f.eks. ved import af pistacienødder fra

Iran og jordnødder fra Kina pga. særligt højt indhold af aflatoksin, der er meget toksisk. Disse restriktioner er vedtaget med støtte fra Danmark. Endvidere er der en række af beslutninger vedrørende animalske fødevarer, hvor der er fastsat importrestriktioner pga. dyresundhedsmæssige forhold eller f.eks. pga. problemer med restkoncentrationer af lægemidler i visse fødevarer.

Danmark kan ud fra en samlet vurdering støtte det konkrete forslag, og i det videre perspektiv arbejde for, at de generelle principper fastholdes i videst muligt omfang.

Generelle forventninger til andres landes holdninger

Forslaget forventes vedtaget med kvalificeret flertal.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen er ikke tidligere forelagt Folketingets Europaudvalg.